

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında 4860 sayılı Kanunun 1'inci maddesini değiştiren 5076 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe komisyonları raporları (1/211)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1998, 6/2138

25 . VI . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4860 sayılı Kanunun birinci maddesini değiştiren 5076 sayılı Kanuna ek olarak Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 14 . VI . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Avrupa ile Asya arasında müstesna bir coğrafi mevkide olan ve bu iki kıta arasında en kısa hava yolu üzerinde bulunan yurdumuzun bu hususiyetleri göz önüne alınarak gerek beynelmilel hava yollarının yurdumuzdan geçmesini ve gerekse yurt içi hava seferlerinin emniyet ve kolaylığını temin maksadiyle, 8. II. 1946 gün ve 4860 sayılı Kanunla, gerekli meydan ve yardımcı radyo tesislerinin yapılması için senelik ödeme miktarı 5 milyon lirayı geçmemek ve ertesi yıllara sâri olmak üzere 15 milyon liraya kadar taahhüde girme yetkisi Ulaştırma Bakanlığına verilmiştir.

Bilâhara beynelmilel havacılığın inkişafı ve Avrupa ile Asya hava yolunun büyük önem kazanması, yapım ve tesislerin maliyetinin pahalılaşması yüzünden 11. VI. 1947 gün ve 5076 sayılı Kanunla bu yetki, senelik ödeme miktarı 12 milyon lirayı geçmemek üzere 43 milyon liraya çıkarılmıştır.

Ulaştırma Bakanlığınca bu kanunun verdiği yetkiye dayanarak İstanbul, Ankara ve Adana meydanlarının Beynelmielel Sivil Havacılık Teşkilâtı standartlarına uygun olarak yardımcı tesisleri ile birlikte inşasını ve yurt içi havacılığın kolaylık ve uçuş emniyetini temin için de Afyon, Konya, Eskişehir, Erzurum, Elâzığ, Diyarbakır hava meydanlarında radyo yardımcı tesislerinin yapılmasına karar verilmiş ve bu işler için lüzumlu radyo, elektrik ve bina malzemesini temin etmek üzere Westinghouse Şirketiyle 4.740.000,— dolârlık, meydan ve tesislerin proje ve mukavelelerinin tanzimi için de J. G. White Şirketi ile 1.425.450,— dolârlık sözleşmeler akdedilmiştir.

11. IV. 1949 gün ve 5367 sayılı Kanunla bu hava meydanlarının ve radyo yardımcı tesislerinin yapımı işiyle Bayındırlık Bakanlığı görevlendirilmiştir.

Bayındırlık Bakanlığı tarafından bütün bu radyo yardımcı tesisleriyle İstanbul, Ankara ve

Trabzon hava meydanlarının toprak tesviyesi, drenaj ve kaplama işlerinin yapımına başlanmış bulunmaktadır.

Eldeki makine mevcutları nazarı itibara alınarak tanzim edilen iş programına göre Beynelmîlel Sivil Havacılık normlarına uygun olarak Yeşilköy hava meydanı 1951 yılı sonunda ikmal edilecektir.

Trabzon hava meydanının tesviye ve drenaj işleri 1951 yılı ortalarında, Ankara hava meydanını 1953 yılı sonunda, Adana hava meydanı ise 1955 yılı sonunda ve diğer bütün meydanlardaki yardımcı tesisler ise 1953 yılı sonunda ikmal edilmiş olacaktır.

1955 yılı hitamında artık yurt içi havacılığı için gerekli emniyet sağlanmış ve beynelmîlel hava yollarına yurt meydanları açılmış bulunacaktır.

Katî projeler üzerinde yapılan hesaplara göre 5076 sayılı Kanunla verilen 43 milyon lira ile bu işin tamamlanamıyacağı anlaşılmış olup 1951 malî yılı sonuna kadar bütün tesisler için yapılacak sarfiyat ilişik 1 No. lu cetvelde gösterilmiştir.

2 No. lu cetvel adı geçen meydanların ilk keşiflerini ihtiva etmektedir.

Bu cetvellerin tetkikından anlaşılacağı veçhile 5076 sayılı Kanunla verilmiş bulunan 43 milyon lira 1951 malî yılı sonuna kadar tamamen kullanılmış bulunacağı cihetle inşasına başlanmış olan meydan ve tesislerden ancak bir tanesi (Yeşilköy Hava Meydanı) ikmal edilmiş olacaktır.

Havacılığımızın emniyet ve inkişafını ve Avrupa ile Asya Beynelmîlel Hava Yolunun yurdu-muzdan geçmesini tamamen sağlayacak olan ve cihazları tamamen sipariş edilip büyük bir kısmı memleketimize gelmiş bulunan bu tesislerin bir an evvel monte edilerek umunun menfaatine arz-edilmesi için 5076 sayılı Kanunla verilen 43 milyon liralık yetkinin aynı şartlar altında 65 milyon liraya çıkarılması hususunda ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/211

Karar No. 23

1 . VIII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ihtiya-
yaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere
girişilmesi hakkındaki 4860 sayılı Kanunun bi-
rinci maddesini değiştiren 5076 sayılı Kanuna
ek olarak Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan
ve Bakanlar Kurulunca 14 . VI . 1951 tarihinde
Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen ve
25 . VI . 1951 tarihinde komisyonumuza havale
buyurulan kanun tasarısı Bayındırlık Bakanlığı
temsilcisinin de huzuriyle tezekkür edildi ve ge-
rek kanunun gerekçesinde gerek Bayındırlık
Bakanlığı mümessilinin verdiği izahat ile bunun
bir zaruret olduğu neticesine varan komisyonu-
muz Hükümetten gelen kanun tasarısının aynen
kabulüne oy birliğiyle karar verildi.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tev-
di buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunu-

lur.

Ulaştırma Komisyonu Başkanı
Samsun
N. Berkman

Kâtip
Amasya Bilecik
C. Topçu K. M. Kurkut

Çoruh
H. Bumin

Diyarbakır Giresun
Dr. K. Tayş H. Bozbağ

Sivas
İ. Duygun
İmzada bulunamadı

Sözeü
Konya
H. Ölçmen

İmzada bulunamadı

Çanakkale
İ. Karasioğlu
İmzada bulunamadı

Denizli
H. Akşit

İmzada bulunamadı

Malatya
L. Sayman

Tunceli
H. R. Kulu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/211
Karar No. 149

8 . VIII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4860 sayılı Kanunun birinci maddesini değiştiren 5076 sayılı Kanuna ek olarak Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan kanun tasarısı Ulaştırma Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuza havale edilmiş olmakla Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarı hazır olduğu halde incelenip görüşüldü.

5367 sayılı Kanun gereğince hava meydanları yapımı için girişilecek yüklenmeler karşılığı; memleket iç ve dışında hava ulaştırmasının sağlanması maksadiyle meydan, pist, hangar, işletme binaları yapılması, mevcutların genişletilmesi ve düzenlenmesi ve bu meydanlara gerekli her türlü makine, teçhizat, tesisat ve taşıtların satın alınması veya yaptırılması için Ulaştırma Bakanlığınca 4860 sayılı Kanunla 15 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmiş ve bu yetki 5076 sayılı Kanunla 43 milyon liraya çıkarılmıştır.

5367 sayılı Kanunla her türlü hava ulaştırmasının sağlanması maksadiyle yeniden meydan, pist hangar ve işletme binaları yapımı ve halen mevcut binaların genişletilmesi işiyle Bayındırlık Bakanlığı görevlendirilmiş olup Bayındırlık Bakanlığınca tamamlanan ve işler bir hale getirilen hava meydan ve limanları, lüzumlu teçhiz ve tesisleriyle birlikte Ulaştırma Bakanlığınca devir ve teslim olunacaktır. Mezkûr 5367 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 15.IV.1949 tarihine kadar Ulaştırma Bakanlığınca hava meydanları için 5076 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak (19 082 620) liralık taahhüde girişilmek ve taahhüt dışında muhtelif meydanlar için de (3 823 149) lira sarfedilmek suretiyle yeniden (22 905 769) lira kullanılmış ve (14 674 496) lirası tediye edilerek

(8 231 273) liralık taahhüt bakiyesi Bayındırlık Bakanlığınca devrolunmuştur.

Bayındırlık Bakanlığınca da 1949 yılında (10 261 015) lira 1950 yılında (10 000 000) lira olmak üzere ceman (34 935 511) lira sarfedilmiştir. 1951 yılında bu işlere sarfolunmak üzere 9 milyon lira konmuştur.

Bu vaziyete göre 5076 sayılı Kanunla verilmiş bulunan 43 milyon lira 1951 mali yılı sonuna kadar tamamen kullanılmış bulunacağı halde inşasına başlanmış olan meydan ve tesislerden ancak bir tanesi (Yeşilköy Hava Meydanı) ikmal edilmiş olacaktır.

Havacılığımızın emniyet ve inkişafını ve Avrupa ile Asya beynelmilel hava yolunun yurdumuzdan geçmesini tamamen sağlayacak olan ve cihazları tamamen sipariş edilip büyük bir kısmı memleketimize gelmiş bulunan bu tesislerin bir an evvel monte edilerek umumun menfaatine arz edilmesi için 5076 sayılı Kanunla verilen 43 milyon liralık yetkinin aynı şartlar altında 65 milyon liraya çıkarılmasını istihdaf eden kanun tasarısı Hükümetin teklifi veçhile komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
İstanbul	Burdur	Çanakkale
E. Adakan	F. Çelikbaş	E. Kalafat
A. Karahisar	Diyarbakır	Eskişehir
A. Veziroğlu	M. Ekinci	A. Potuoğlu
İstanbul	İstanbul	İzmir
A. H. Başar	F. Sayımer	B. Bilgin
Konya	Konya	Mardin
R. Birand	M. A. Ülgen	D. K. Türkoğlu
Sisa	Tokad	Trabzon
H. İmre	S. Atanç	S.F. Kalaycıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Hava yolları Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girilmesi hakkında 4860 sayılı Kanunun birinci maddesini değiştiren 5076 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Memleket iç ve dışında hava ulaştırmalarının sağlanması maksadiyle yeniden meydan, pist, hangar, işletme binaları yapılması, mevcutların genişletilmesi ve düzenlenmesi, bu meydanlara gerekli her türlü makina, teçhizat ve tesisat ve taşıtların satın alınması veya yaptırılması için 8 . II . 1946 tarihli ve 4860 sayılı Kanununun 1 nci maddesini değiştiren 11 . VI . 1947 tarihli ve 5076 sayılı Kanununun 1 nci maddesiyle verilen 43 milyon liralık geçici yüklenme yetkisi 65 milyon liraya çıkarılmıştır.

MADE 2: — Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Bayındırlık Bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Başbakan Yardımcısı
Devlet Bakanı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Elko. ve Ticaret Bakanı
Muhlis Ete

G. ve Tekel Bakanı
R. S. Burçak

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

İşletmeler Bakanı
Hakkı Gedik

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı
H. Özyörük

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu

Sa. ve Sos. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Çalışma Bakanı
N. Özsan